

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministrui
Arūnui Dulkiui

**DĖL ASMENS APSAUGOS PRIEMONIŲ NAUDOJIMO
ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGOSE**

2021 m. lapkričio 4 d., Vilnius

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2020 m. balandžio 7 d. įsakymo Nr. V-754 „Dėl asmeninės apsaugos priemonių naudojimo asmens sveikatos priežiūros įstaigose pagal saugumo lygius“ 2021 m. rugpjūčio 3 d. pakeitimu¹ (toliau – Įsakymas) buvo pakeisti asmens apsaugos priemonių dėvėjimo lygiai asmens sveikatos priežiūros įstaigoms.

Įsakyme nustatyta, kad dirbant su pacientais, kuriems nustatyta COVID-19 infekcija, arba pacientais, kuriems įtariama COVID-19 infekcija, jeigu neatliekamos aerosolį generuojančios procedūros, užtenka dėvėti vienkartinę chalata arba prijuostę ir vienas vienkartinės medicininės pirštinės, kai yra liečiamas pacientas ar jo aplinkos ar daiktų paviršius, kurios turi būti keičiamos po kiekvieno paciento (II saugumo lygis). Jeigu dirbama su COVID-19 pacientais ir atliekamos aerosolį generuojančios procedūros, turi būti dėvimas vienkartinis ilgas neperšlampamas chalatas ilgomis rankovėmis arba ilgas vienkartinis chalatas su prijuoste, o viengubos vienkartinės medicininės pirštinės dėvimos tik tada, kai yra liečiamas pacientas ar jo aplinkos ar daiktų paviršius (keičiamos po kiekvieno paciento) (III saugumo lygis).

Vis dėlto Lietuvoje daugelyje asmens sveikatos priežiūros įstaigų dirbant su įtariamais ir patvirtintais COVID-19 atvejais dėvimas aukštesnis nei Įsakyme nustatytas asmens apsaugos priemonių dėvėjimo lygis – kombinezonai ir dvigubos pirštinės.

Toks perteklinis šių priemonių dėvėjimas yra ne tik neefektyvus ekonomiškai, tačiau galimai turi įtakos kitų su asmens sveikatos priežiūra susijusių infekcijų (toliau – hospitalinių infekcijų), perduodamų kontaktiniu būdu, plitimui. Praktikoje dirbant su kombinezonu ir (ar) dvigubomis pirštinėmis ilgesnį laiką ne tik apsunkinamas pats paslaugos teikimas dėl šių priemonių savybės

¹ <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/93d3fab178dd11eaa38ed97835ec4df6/asr>

sulaikyti šilumą, bet jos ir rečiau keičiamos, nes jas sunkiau pasikeisti ir keičiant atlikti visus reikalingus rankų higienos veiksmus. Todėl kyla didesnė hospitalinių infekcijų perdavimo tarp pacientų rizika.

Lietuvoje hospitalines infekcijas neretai sukelia daugeliui antimikrobinių preparatų atsparūs mikroorganizmai (pavyzdžiui, *Acinetobacter baumannii*, *Clostridioides difficile*, MRSA ir pan.), kurie gali ženkliai pabloginti pacientų būklę, ypatingai atsižvelgiant į tai, kad COVID-19 simptomiskai sergantys pacientai jau yra imlesni kitoms infekcijoms. Negalima atmesti, kad dalis COVID-19 mirčių ir sunkių komplikacijų yra sąlygotos papildomai įgytų hospitalinių infekcijų.

Atsižvelgiant į pirmiau išdėstytą, siūlome asmens sveikatos priežiūros įstaigoms nurodyti dirbti ne su aukštesniais, o būtent Įsakyme nurodytais asmens apsaugos priemonių lygiais bei pavesti Sveikatos apsaugos ministerijai pavaldžioms institucijoms skubos tvarka organizuoti mokymus dėl asmens apsaugos priemonių dėvėjimo reikalavimų ir hospitalinių infekcijų prevencijos dirbant su COVID-19 patvirtintais ar įtariamais atvejais.

Pagarbiai

Sveikatos teisės instituto direktorius

Rimas Jankūnas